

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060305

DOM
2023-03-02
Stockholm

Mål nr
P 7009-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark och miljödomstolen, dom 2022-05-17 i mål nr P 604-22, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. C.K.

2. J.K.

3. K.K.

Motpart

1. D.L.

2. A-K.W.

3. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun

SAKEN

Marklov för anläggande av väg på fastigheten A i Nacka kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommuns beslut om marklov

Dok.Id 1910130

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

och startbesked den 11 oktober 2021 (§ 2021-002686, ärendenr B 2021-001176) och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt behandling.

BAKGRUND

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun beviljade marklov och startbesked för schaktning och fyllning i samband med ändrad dragning av väg på fastigheten A den 2 juli 2014. Slutbesked utfärdades men upphävdes av mark- och miljödomstolen i dom den 3 december 2019 i mål nr P 3519-19, varmed ärendet återförvisades till nämnden för fortsatt handläggning.

D.L. och A-K.W. har ansökt om marklov för ändrad dragning av väg på fastigheten A. Enligt den nu aktuella ansökan ska släntfoten dras in en meter från tomtgräns och slänten mot fastighet B göras flackare. Den 11 oktober 2021 beslutade nämnden att bevilja marklov enligt ansökan och ge startbesked. Sedan länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen avslagit deras överklaganden dit har C.K., J.K. och K.K. överklagat domen till Mark- och miljööverdomstolen.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

C.K., J.K. och K.K. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommuns beslut att bevilja marklov och återförvisa ärendet till nämnden för förnyad handläggning. De har i allt väsentligt anfört detsamma som hos mark- och miljödomstolen, innebärande att underlaget för marklovet innehåller felaktigheter och att det avviker från verkliga terrängförhållanden på platsen. Till stöd för överklagandet har de bland annat inkommit med bilder, kartmaterial och utlåtanden.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom. Nämnden har bland annat anfört följande. Det kartunderlag och de marksektioner som lämnats in i samband med ansökan om marklov har tagits i beaktande. Den inlämnade situationsplanen med plushöjder är baserad på nybyggnadskarta upprättad av lantmäterienheten Nacka kommun den 8 februari 2021. Ett förslag inritat på nybyggnadskartan har lämnats in i ärendet den 6 juni 2021. Mot denna har den i lovet fastställda situationsplanens plushöjder kunnat jämföras och kan

konstateras överensstämma. Samtliga plushöjder som är angivna längs den väg och slänt som marklovet berör är markerade i grönt, vilket innebär att de är inmätta på plats i januari 2020.

D.L. och **A-K.W.** har beretts tillfälle att svara på överklagandet men avstått från att göra så.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

En ansökan om lov eller förhandsbesked ska vara skriftlig och innehålla de ritningar, beskrivningar och andra uppgifter som behövs för prövningen, se 9 kap. 21 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Vilka närmare krav som bör ställas på en lovansökan beror på förutsättningarna i det enskilda fallet. Det har då betydelse vilken åtgärd lov söks för och vilka förhållanden som råder på platsen där den ska utföras.

Nämnden har vid sin prövning utgått från att ansökan innebär att slänten dras in en 1 m från fastighetsgränsen och att slänten görs flackare mot klagandenas fastighet B. Vid en granskning genom skalmått på handlingarna som hör till beslutet framkommer emellertid att avstånden från tomtgränsen till vägbanans kant inte fullt ut stämmer överens mellan översiktskartan (001) och marksektionsritningen (002). I snitt A i sektionsritningen är avståndet 2,6 m men enligt översiktskartan 2,9 m. I snitt B är avstånden 5,2 m respektive 4,8 m och i snitt C 8,6 m respektive 7,4 m.

I snitt B och C är avstånden mellan tomtgräns och vägbanans kant alltså längre i sektionsritningarna än i översiktskartan, vilket innebär att sektionsritningen redovisar en flackare slänt än vad som skulle bli fallet med utgångspunkt i översiktskartan. Till detta kommer att redovisade marknivåer vid tomtgräns är högre i sektionsritningen än i lantmäterienhetens inmätning den 10 december 2021. Vid snitt B i sektionsritningen anges höjden till +9 m men är +8,68 m enligt lantmäterienhetens inmätning och vid snitt C anges +6,45 m mot inmätta +5,96 m. Även detta bidrar till att slänten framställs som flackare i sektionsritningen än vad som blir fallet med utgångspunkt i kartmaterialets höjd- och avståndsangivelser.

Sammantaget bedömer Mark- och miljööverdomstolen att, eftersom de ritningar som ansökan grundas på är motstridiga och det alltjämt är oklart om ritningarna utgår från de faktiska förhållanden som råder på platsen, marklov inte kan beviljas på det föreliggande underlaget. Då det inte går att utesluta att marklov kan ges om underlaget kompletteras/förtydligas och lovet sökts med anledning av en tillsynsanhållan, bör ansökan inte avslås utan nämndens beslut undanröjas och ärendet återförvisas dit för fortsatt behandling. Mark- och miljödomstolens dom ska ändras i enlighet med detta.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Karin Wistrand, Lars Olsson, referent, och Marianne Wikman Ahlberg samt tekniska rådet Mats Kager.

Föredragande har varit Elin Haubitz Man.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-05-17
meddelad i
Nacka

Mål nr P 604-22

PARTER

Klagande

1. C.K.

2. J.K.

3. K.K.

Motparter

1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun

2. D.A.L.

3. A-K.W.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 21 december 2021 i ärende nr 403-75827-2021, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Marklov för ändrade marknivåer på fastigheten A i Nacka kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun (nämnden) beslutade den 11 oktober 2021, dnr B2021-001176, att, med stöd av 9 kap. 35 § och 10 kap. 23 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, bevilja marklov för ändring av marknivåer och meddela startbesked på fastigheten A.

C.K., J.K. och K.K. överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Stockholms län som avslog överklagandena.

C.K., J.K. och K.K. har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

C.K., J.K. och K.K. har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas och ärendet återförvisas till nämnden för en förnyad prövning.

Till stöd för sin talan har C.K., J.K. och K.K. anfört i huvudsak följande. Beslutet om marklovet är felaktigt eftersom det är baserat på ett kartunderlag som kraftigt avviker från verkliga terrängförhållanden. Hänsyn har inte tagits till verkliga nivåskillnader. Marklovets syfte med att undanröja väsentliga olägenheter för B kan därmed inte infrias.

Det beviljade marklovet är baserat på en nybyggnadskarta för A och tre terrängsektioner. Det är positivt att på detta sätt äntligen uppmärksamma att det finns nivåskillnader i tomtgränsen mellan fastigheterna A och B. Det som förvånar är att de till handlingarna bifogade terrängsektionerna trots överensstämmelse med nybyggnadskartan kraftigt avviker från verkliga förhållanden. Med hjälp av lantmäteriet har kompletterande mätningar av plushöjder gjorts. Men kartans beskrivning av B terräng togs för given, trots att det är just där det finns felaktigheter. Normalt är det inte möjligt att

veta vilka nivåkurvor man rör sig på, det kan inte kontrolleras utan särskild utrustning. Kartors angivelser ifrågasätts därför inte utan tas som pålitliga. Men B är en strandtomt varför det därigenom är möjligt att kontrollera hur nivåkurvorna är angivna i relation till havsytas möte med land. Nivåskillnader mellan B och A definieras på olika sätt. Från år 2015 har B hela tomtyta lyfts (teoretisk på kartorna) minst en meter i förhållande till de tidigare kartorna.

C.K., J.K. och K.K. har gett in fotografier och kartor till stöd för sitt överklagande.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att de höjdkurvor som är redovisade i marklovsärendet på fastigheten B stämmer överens med de höjdkurvor som kan avläsas i den öppna kartjänsten på Nacka kommuns webbplats. Där anges att kommunens senaste datainsamling genom flygburen laserskanning genomfördes år 2020. Vidare framgår att noggrannhet i höjddled på hårdgjorda ytor är 5 cm och övriga ytor 10 cm. Vad C.K., J.K. och K.K. anfört och den utredning som de åberopat utgör enligt domstolen inte tillräckliga skäl för att ifrågasätta att höjdförhållandena på deras fastighet B är redovisade på ett sätt som stämmer med de verkliga förhållandena. Det kan i sammanhanget noteras att höjderna i förevarande ärende är redovisade i höjdsystemet RH2000, vilket började användas inom Nacka kommun den 1 februari 2013. Äldre kartors höjdangivelse är alltså sannolikt redovisade i ett annat höjdsystem.

Efter genomgång av handlingarna i målet instämmer mark- och miljödomstolen i övrigt i de bedömningar som länsstyrelsen har gjort. Det som C.K., J.K. och K.K. nu har fört fram utgör inte skäl för domstolen att göra någon annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 7 juni 2022.

Björn Räftegård

Jonas T Sandelius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Björn Räftegård och tekniska rådet Jonas T Sandelius. Föredragande har varit beredningsjuristen Katrin Strömberg.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.